

የኢንግሊዘኛ መጽሐፍ

ቍዕስ ታሪክ

(*History of the English Bible*)

800 - 1876 ዓ.ም

□ የጥነት አንግላዬ ተርጓም

(Old English Bible)

- ከርስቲና ወደ አንግላዬ በጥንት ካሸንግ ገብቶ ነበራ::

ቴርፊለያንና እረገን ወደ ንቅድ ገበኑ (325 ዓ.ም)

ከብረቱ አካባቢ የመጠር አዲስ ቅድስትና ደንብ

አንድነበሩ ደረሰኝ::

የኢንግላዬ ከርስተያኖች ለረጅም ገዢ የለተኞች ቅድ
ሰው የነበሩ በሆኑም 1800 – 1000 ዓ.ም ወደ
ጥንቃዊ አንግላዬና (West Saxony) ተርጻውታል::

አባታችን ሪፖ በጥነት አንግላዬ

Fader ure bu pe eart on heofonum,

Our Father, who art in heaven

Si pin nama gehalgod.

hallowed be thy name;

to become pin rice,

thy kingdom come;

gewurpe din willa,

thy will be done;

on eordan swa swa on heofonum.

on earth as it is in heaven.

Urne gedæghwamli can hlat syle us todag,

Give us this day our daily bread.

and forgyf us ure gyltas,

And forgive us our trespasses,

swa swa we forgyfaō urum gyltendum.

as we forgive those who trespass against us.

and ne gelad pu us on costnunge,

And lead us not into temptation

ac alys us of yfele. Soplice

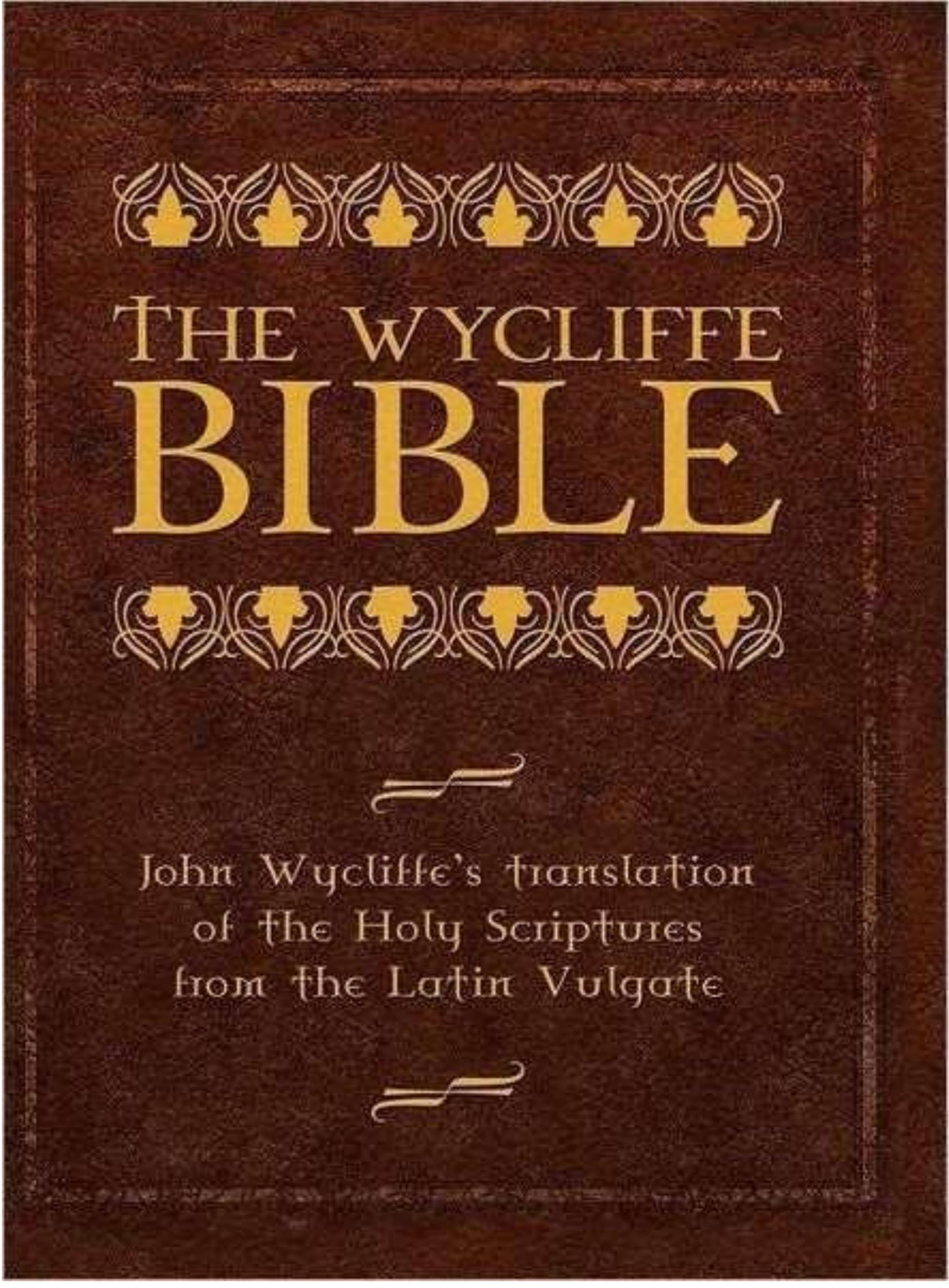
but deliver us from evil.

□ የወክለፈ ተርጓም

(The Wycliffe Bible)

የተዘረዘሩት ኮስን - 1382 - 1388 ዓ.ም

- የ1382 ዓ.ም የወክለፈ መಥክፍ ቅድስት የተተረገመው ካላቸውን ነው፡፡ የ1388 ዓ.ም ተርጓም ካላቸውን ስልጋት ሲሆን የበደረሰ ከፊን አዋልኝን ይይዛል፡፡
- የወክለፈን መಥክፍ ቅድስትን በያምቀት ክፍል በፊት የነበረት 180 ቁልጥቶች ለተርጓም ተለዋል፡፡
- 01384 ዓ.ም የወክለፈ ጥናል፡፡ 01415 ዓ.ም የወክለፈ መಥክፍ ቅድስትን አቅተላው በ1428 ዓ.ም ደግሞ የወክለፈን ፈሳሽ አቅተላው አመዳኛን ወንዝር ለይዘን ተከራክር ይችላል፡፡

THE FIRST ENGLISH BIBLE TRANSLATED
FROM THE ORIGINAL LANGUAGES

□ የተન્દ્રા તત્ત્વ

(Tyndale bible)

የተન્દ્રા મૂળ - 1526 એ.રી

- રેન્ડ્રા સ્પેનીઝ ફ્રેન્ચ તત્ત્વ હિન્દુ કા બીજેએટ
રત્તલાસ તત્ત્વ લાસ ઉપરિની ઉલ્લંઘન કા કા
ઉલ્લંઘન કા કા કા કા કા:
- હિન્દુ ઉદ્ધૃત કા કા કા કા કા કા કા કા કા
સ્પેનીઝ તત્ત્વ લાસ ગા કા કા કા કા કા:
- 18,000 રુપાયા કા કા કા કા કા કા કા કા:
- 1536 એ.રી તત્ત્વ લાસ કા કા કા કા કા:

THE NEW TESTAMENT

1526

EDITION

TRANSLATED BY
WILLIAM TYNDALE

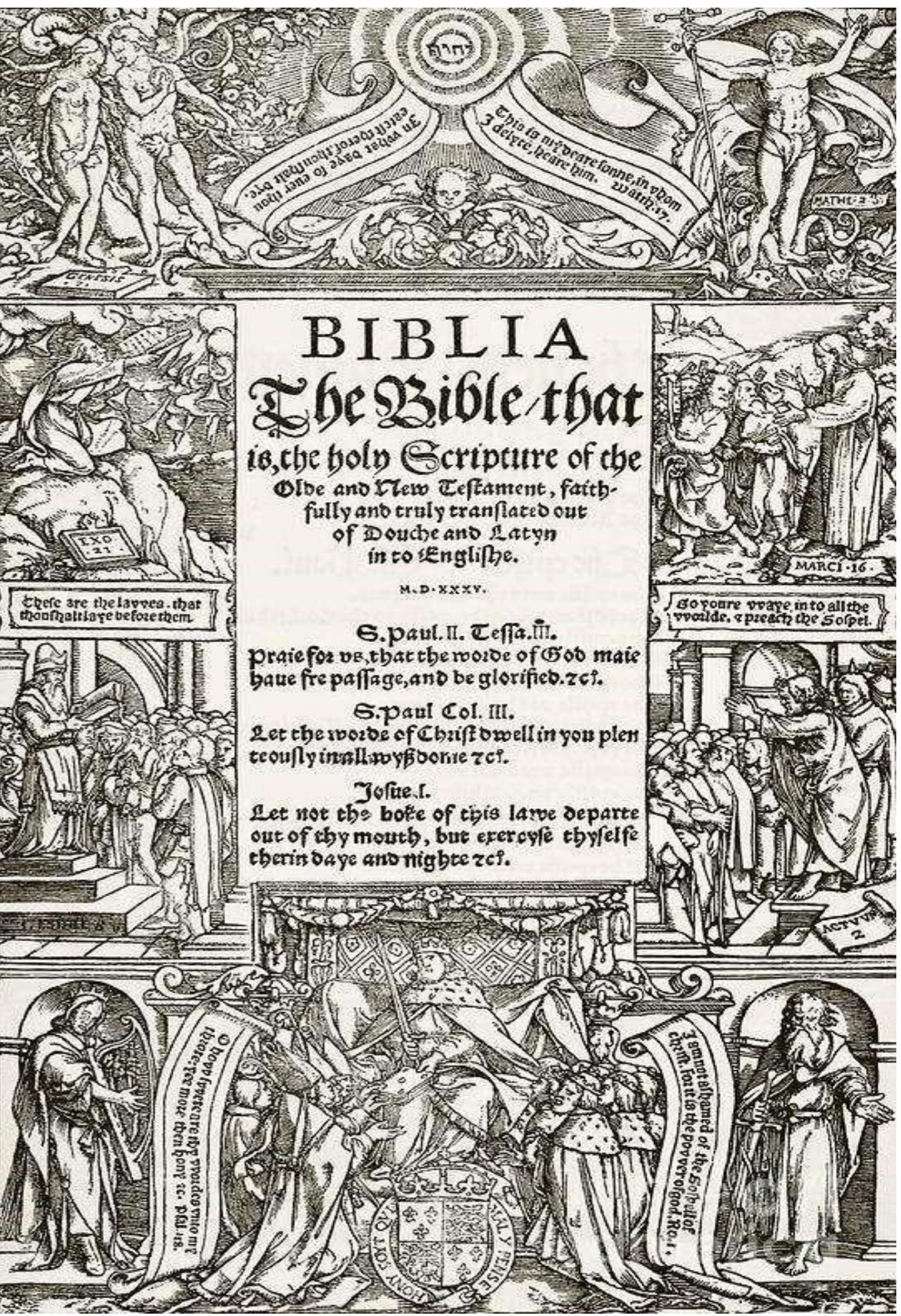
ache the baptim of repente
of synnes. And all the lond
of Ierusalem went out v
baptised of hym in the tyn
gynghe ther synnes.
John was clothed with
wyth a gerdill off a beest
nes. And he ate locusts & dr

❑ የካርድ ተተም

(Coverdale and the First Complete Printed Bible in English)

የተዘጋጀ ዘመን - 1535 ዓ.ም

- የካርድ መዕሰኑ ቅዱስ ካብረለም ተተም እልቅ
የታተሙው የመጀመሪያው መዕሰኑ ቅዱስ ነበር፡፡
- ካብረለም ይልቅ ለበረዳ ከኩን የለትን በላይትን ቅዱም
ትክል የተወቃሙ ሲሆን ለአዋልኝ መዕሰኑት ለይቶ
ከኩልን የሰጠ የመጀመሪያው ስው ነበር፡፡
- የካርድ አንቀጽ ከተደረሰ ይልቅ ለመረዳት ቅዱስ
ነበር፡፡

❑ የተሟልጊውን ተርጓሜ

(Matthew's Bible (1537))

የተዘረዘሩት ዘመን - 1537 ዓ.ም

- የተሟልጊውን መዕስና ቅጽ ከገዢ እና ከዕስረዳለት ተርጓሜ አለፈ የታተሙው የመጀመሪያው መዕስና ቅጽ ነበር፡፡
- የማቴውን መዕስና ቅጽ የተዘረዘሩትን፣ የከፍተልን እና የደንብነትን መዕስና ቅጽ ተርጓሜ ይይዛል፡፡
- የማቴውን መዕስና ቅጽ ተርጓሜ የአዋጅና ተለቻን ከፈረንሰድ አለባቸውን መዕስና ቅጽ የተረካሙው የመጀመሪያው ስው በሆነም ለከ እንደ ከፍተል ከበረ ከፊን በቃላ ነው ያሳያል፡፡
- በ1555 ዓ.ም በሁይውት እንዲለ አቋጥለው ግድለውታል፡፡

COMBINING THE TRANSLATIONS OF
WILLIAM TYNDALE & MYLES COVERDALE
EDITED BY JOHN ROGERS

MATTHEW'S BIBLE

1537 EDITION

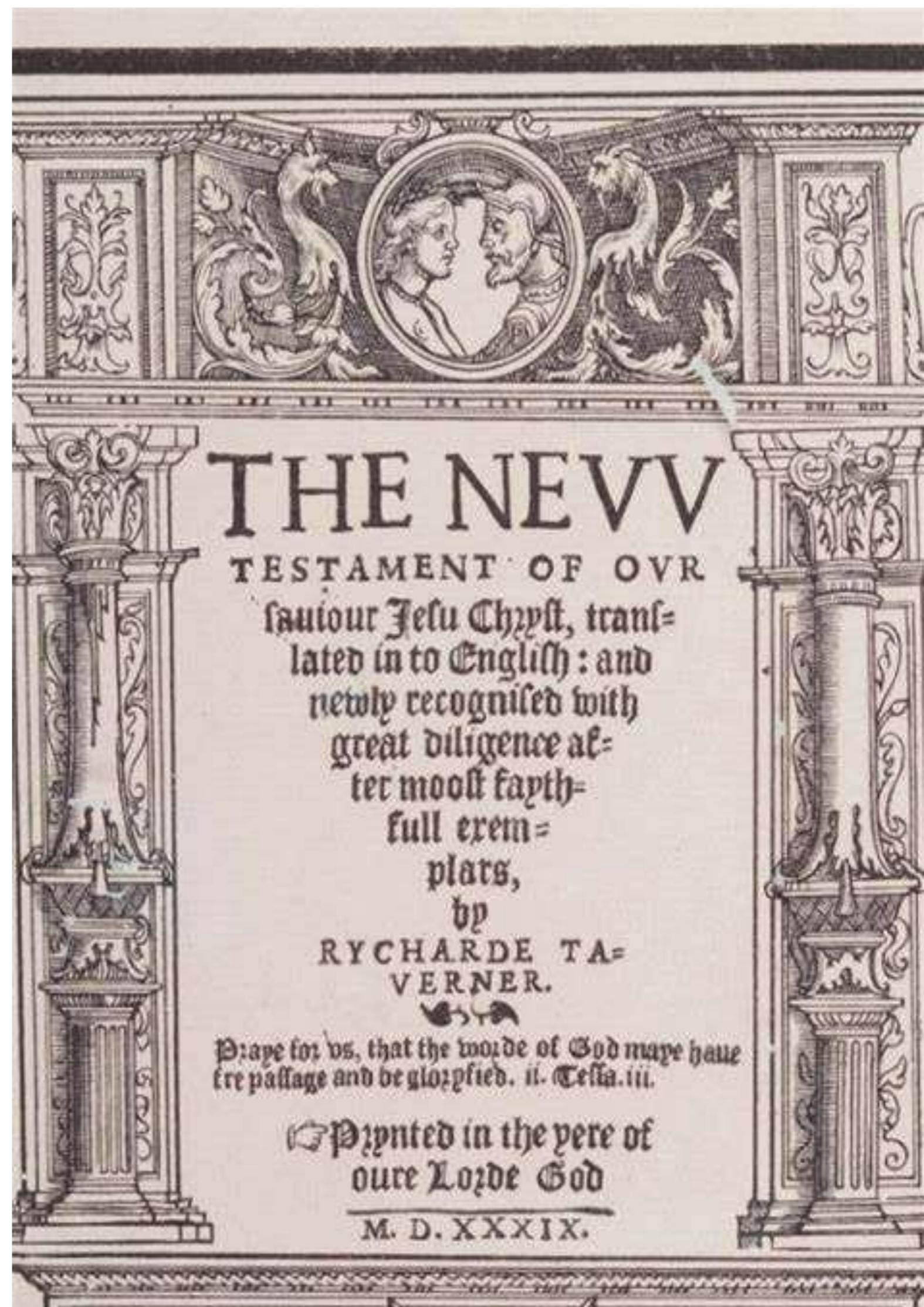

❑ ታኩርነት ተጽም

(Tavener's Bible (1539))

የተዘረዘሩት ዘመን - 1539 ዓ.ም

- ታኩርነት የገዢ እውቀት ስለነበረው የበለቤ ከ.ኬን
አዋልን ተጽምል፡ የኩርኩል እና የኩርኩል የኩርኩል
የኩርኩል እና የኩርኩል የኩርኩል የኩርኩል
መስክር ቅድስት ተጽም ይለያል፡
- በ1536 ዓ.ም የተሸጠው ከደምዎል እስረኝ የነበረ ሲሆን
በ1552 ዓ.ም ደግሞ በንጥነ እድዋርድ ምክንያት የመሰበከ
ፈቃድን አግኗቷል፡
- ታኩርነት በ1575 ዓ.ም በጥኩትም የተሸጠው መስክር
ቅድስት በእንግሊዘ ወሰጥ የመጀመሪያው እትመት መሆን
ቻልዋል፡

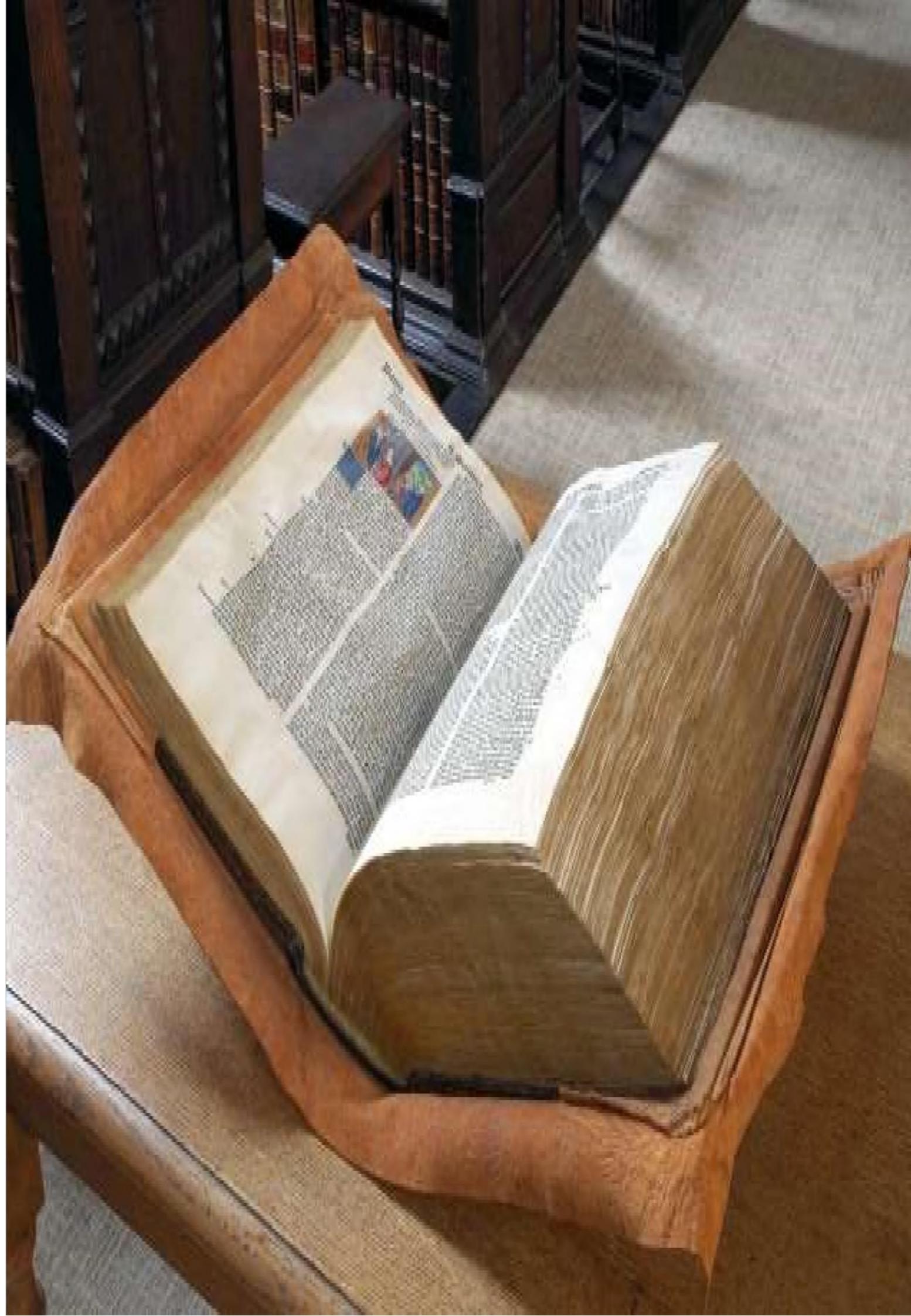
ክትላዊ መጽሐፍ ቅዱስ

(The Great Bible (1539))

የተዘጋጀ ኮስን - 1539 ዓ.ም

አ

- “Great Bible” 38.1 ስሜ 125.5 ስሜ ሲሆን
የመጀመሪያው ተቀብያነትን ያገኘው የኢንግሊዝ መዕሰኑ
ቅዱስ ተርጉም ነበር፡፡
- ከፌዴራል የጥማስ ማረቃዎን መዕሰኑ ቅዱስ ተርጉም
እስተካከለ ይጠና የ“Great Bible” እለው፡፡

▢ የኤድምስንድ ሂኩ ተርጓም

(*Edmund Becket's Bibles (1549-1551)*)

የተዘረዘሩት ዘመን - 1549-1551 ዓ.ም

- መዕሰኑ ቅጽ በ5ተኛው እና የዕለታዊ ዘመን መታተም
ተቻሚያ:: 15 መዕሰኑ ቅጽ እና 35 እና ከፌዴራል
ታትማ::
- ይህ መዕሰኑ ቅጽ የተመው እና መንደር በኩ ስም
የተመግበው ከታቦርና በፈጸመ ከፌዴራል
እና ከፌዴራል ተርጓም ነበር፡ የተመናቀሱ በየዕሰኑ
ዳቶ፡ የተስማላው እና የታረሙ ደንብ በኩ ነበር፡

- 1549 ዓ.ም እትመት በፊርማ ፈቃድ ማረጋገጫ
ማምድ (Double columns) ላይ የተሞል ስምን 1551 ዓ.ም
እትመት ደንብ በአዋጅ መዕሰኑ ወሰጥ መቻዕዋን
ታካሚል::
- በኩ በአዲስ ከፌዴራል ላይ የደረሰ ማስተካከያ እሳሁን
የነበረ ስምን ወደ ድር አጠቃቀም ወደ ተንደል ተርጓም
በመመለስ በዘመኑ ከለቁ ስህተቶች ተስተካክልል::

□ ፊነስ ተርጓም

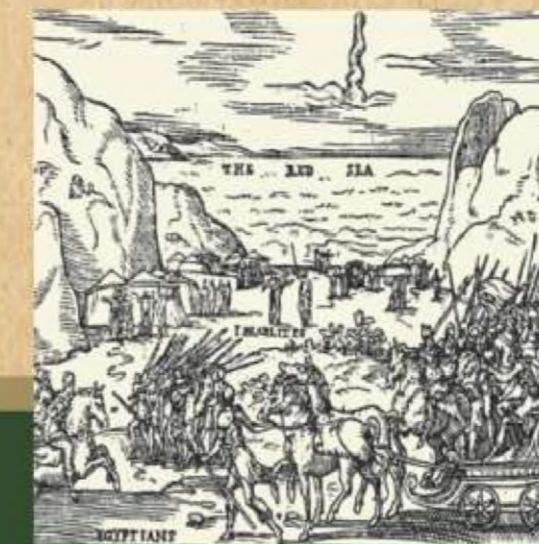
(The Geneva Bible (1560))

የተዘፈሰበት ዘመን - 1560 ዓ.ም

- በማሪያም ገዢ የመዕከፍ ቁጥር መተርጓም እና እትመት የመረጃል ነበር፡፡ የጥራቻለታቸው ምሁራን ወደ ስውዘርአንድ ለደህንነታቸው በመሆኑ ፊነስ ላይ ተሰብሰቦ፡፡
- እኩል ካዳንን ማን እንደተረገሙው በይታውቀም በ1557 ዓ.ም በጀት ከተማ በከንሬድ ባዶየስ ችግር ችግር፡፡ በላይ ካዳን ደንዋም በአንቶን ታደቦን እና በሌሎች በ1560 ዓ.ም ተተርጓም ችግር፡፡
  - ለመጀመሪያ ገዢ በ"black-letter type" እንታ ደንታ ደንታ "roman-letter type" ተመክመዋል፡፡ የመዕከፍ ቁጥር ተቀብቶች ለመጀመሪያ ገዢ በቀጥር የተከናወልት በዘመኑ ነበር፡፡

THE BIBLE OF THE
PROTESTANT REFORMATION

THE GENEVA BIBLE

1560
EDITION

□ ቤጽተ ተርጓም

(Bishops' Bible (1568))

የተዘረዘሩት ዘመን - 1568 ዓ.ም

- በ1564 ዓ.ም ቅዱስ ፈርዥ ተርከር፡ የካንተሪበል ሌላ እና እና
ለለዚ የጀት ተርጓምን ለመተካት የተሳሳይ የተልቀን
መዕክፍ ቅዱስ ወታም ቤጽተ መዕክፍ ቅዱስ በማለት
እተመዕቃል፡
- በ1568 ዓ.ም የመጀመሪያ እተም የውጥ ሲሆን በ“black
letter type” እና በ“italics-letter type” ፊንታ “roman-letter
type” ተጠቁመዋል፡ እና በጣም በዚ ነገዚ ከፌዴራል
መዕክፍ ቅዱስ ተርጓም ተወስኝል፡

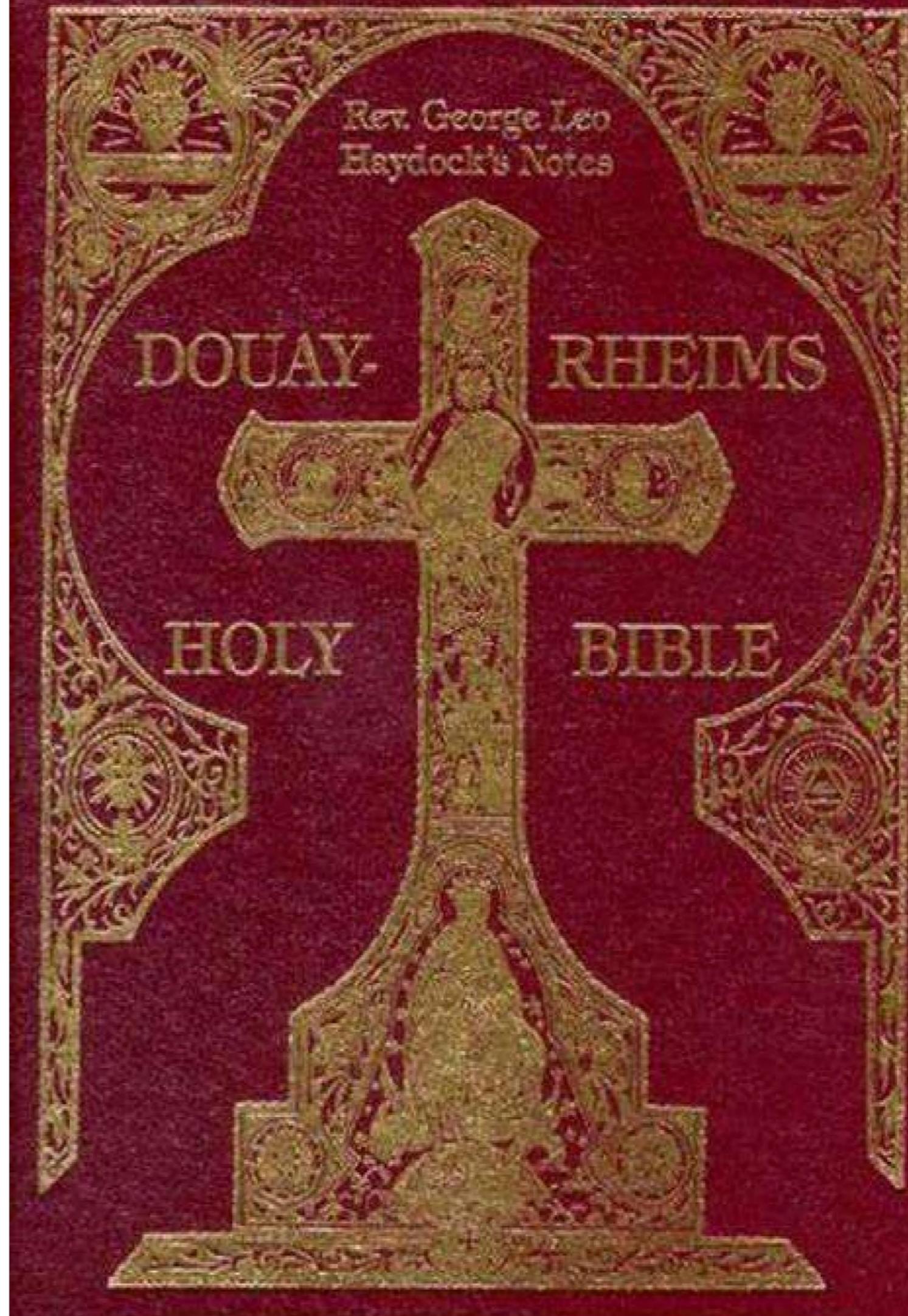
- እናስ ከዲን ሲባቸው ስፋት ለለማድረግ በውጭናም
ወረቀት ላይ ተሻፋል፡ የበለይ ከዲን ተርጓም
ከ“Great Bible” ያሸ ተመሳሳይነት አለው፡፡
- ተርጓም ጥሩት አልነበረውም ምክንያቱም ሲሆዎን
በበቃ ሆኖታ የሚቆጠር ስወ አልነበረም፤ የበደጥ
መዕክፍ ቅዱስ ተርጓም 2ተኛ ተቀብረነት ያለው-
ነበረ እናም በረከ ሂደት “Great Bible”ን ተከተ-
በተከርስተያን ወሰጥ መነበብ ፌመራ፡፡

❑ የይምስ-ዶቃይ ተርጓሜ

(Rheims-Douay Bible (1582-1610))

የተዘረዘሩት ኮስን - 1582-1610 ዓ.ም

- የይምስ-ዶቃይ መಥ偕ና ቅዱስ ተርጓሜ በዶቃይ ካላተን
በራሱት ተተርጓሚል::
- የ1582 ዓ.ም አዲስ ከዲን አንድ ቅዱ የታተሙ ስሆን ክ1609-
1610 ዓ.ም በተደ ከዲን ሁለት ቅዱ ተተማል::
- የ1609 ዓ.ም እተም ከዘመን እስከ እያብ ስሆን የ1610
ዓ.ም እተም ደግሞ ከመዝሙር ደዋት እስከ 2ተኛ
መቆጣጥን እና ተጨማሪ 3 የአዋጅና መಥ偕ናን ይይዛል::

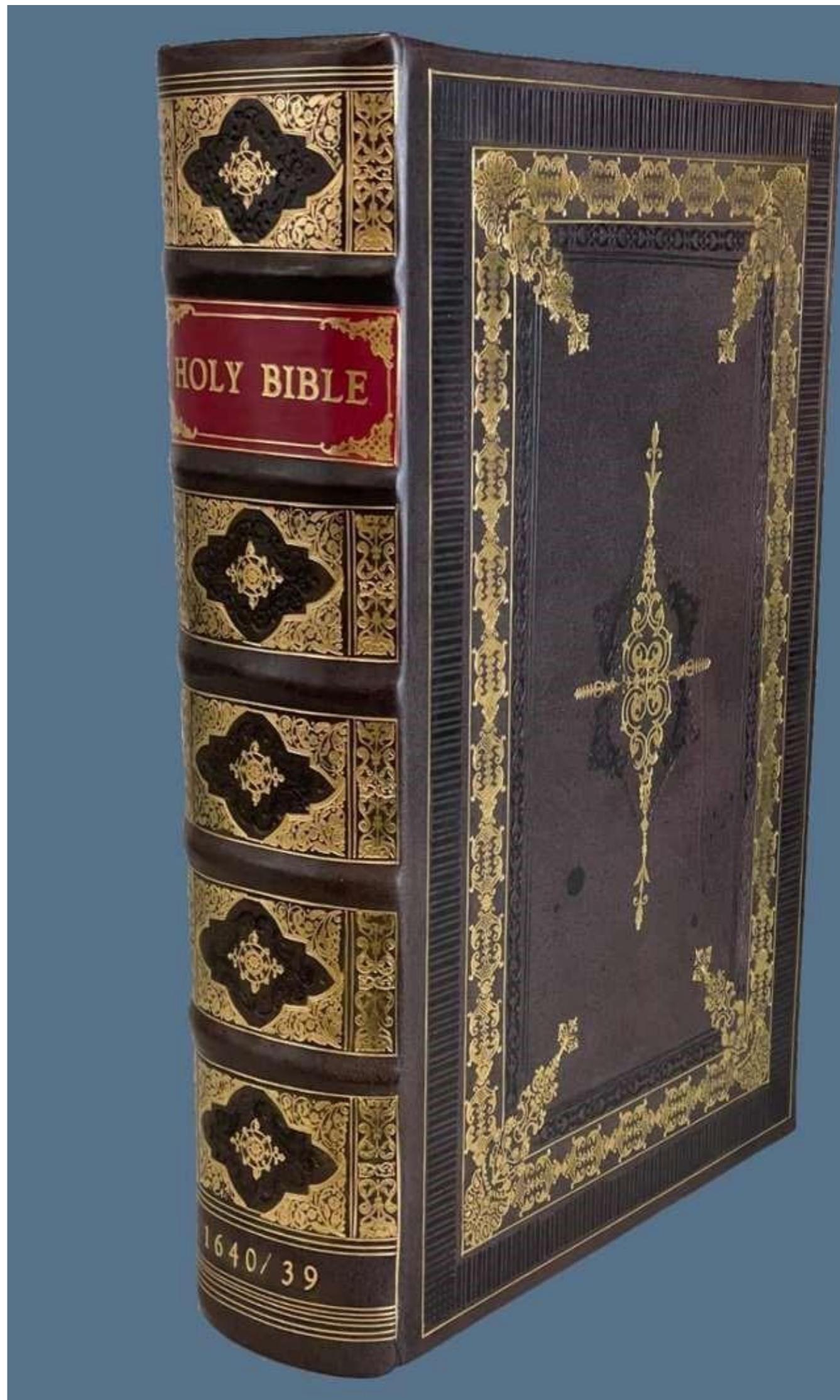

የኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን ተራጭ

(King James Bible (1611))

፭+፳፻፲፻ ኮመን - 1611 ዓ.ም

- በ 1603, የትስ ያዕቀብ 5ኛ ወደ እንግላንጂ ጽግሰና ወንበር
መጥ:: በመጠበቅ ኮሙን በርካታ ሁይማኖታዊ ክፍፍል እና
በርካታ የመጀከና ቁጥሪ ተርጉምች በስራቅ ይገኘ ነበር::
  - ይህንን ቅጌር ለመፈታት የትስ ያዕቀብ ጽብኬ በሆምተተን
በመጥረት እኩለ ተርጉም እንዲያና ተስማመ::

□ የከናዣ እንለሳዝያ

(KJV Onlyism)

የተዘጋጀት ኮፍል - 1611 ዓ.ም

- “KJV” ተርጉም በመንፈስ ቅድስ ምርጥ ነው የተዘጋጀው በለው ያምናለ፡ ስህተት አሉበት እንደሆነ፡ ለለዕች ቅዱዋቸ ሁሉ ልክ እናገኛም በለው ያምናለ፡
- ስህተቱ በመንፈስ ቅድስ ምርጥ ሲኖት ማለት ነው፡
- ተርጉምዋቸ ይህን እያምኑም ነበር፡

January hath xxxi. dayes.

The Moon xxx.

Sun.	rifeth hour falleth	8. min. 1. 3. min. 56.	Palms.	Morning prayer.	Evening prayer.
1	A Kalend.	Circumcision.	I Gen. 17.	Rom. 2.	Deut. 10.
2	b iii No.		ii Gen. 1.	Matth. 1.	Gen. 2.
3	c iii No.		iii v	vii	ii
4	d pnd. No.		iv vi	vii	iii
5	e Nonas.		v vii	viii	vii
6	f viii Id.	Epiphanie.	vi Isa. 60.	Luke 3.	Isa. 49.
7	g viii Id.		vii Gen. 9.	Matth. 5.	Gen. 12.
8	h vi Id.	Lucian.	viii viii	xiiii	vi
9	i v Id.		ix x	xvii	vii
10	j v Id.		x xvii	xviii	viii
11	k v Id.		xii xix	xix	ix
12	l v Id.	Sol in Aquario.	xiii xxii	xxi	x
13	m Idus.	Hilarii.	xiv xxiiii	xxiiii	x
14	n viii Bl.	Februarii.	xv xxvii	xxvii	xii
15	o viii Bl.		xvi xxviii	xxviii	xiii
16	p viii Bl.		xvii xxix	xxix	xiiii
17	q viii Bl.		xviii xxxii	xxxii	xxv
18	r viii Bl.	Pascua.	xix xxxiiii	xxxiiii	xxvi
19	s viii Bl.		xx xci	xcii	xxvii
20	t viii Bl.	Fabian.	xxi xciiii	xciiii	xxviii
21	u viii Bl.	Agnes.	xxii xi	xiiii	iiii
22	v viii Bl.	Vincent.	xxiii xiiii	xiiii	iiii
23	w viii Bl.		xxiv xiii	xiii	v
24	x viii Bl.		xxv xiiii	xiiii	vi
25	y viii Bl.	Convers. Paul.	xxvi xlii.	Acts 22.	Wist. 6.
26	z viii Bl.		xxvii Gen. 48.	Matth. 23.	Acts 26.
27	aa viii Bl.		xxviii i	Gen. 49.	Col. 7.
28	bb viii Bl.		xxviii Erod. 2.	xxv	iiii
29	cc viii Bl.		xxix iii	xxvii	v
30	dd viii Bl.		xxx vi	xxvii	iiii
31	ee viii Bl.		i ii	xxviii	vii

